

İnsan Otobüsü: Ruh mu, nefis mi?

İnsan Otobüsü

İnsan, âdeta bir otobüs gibidir. Her otobüsün bir şoförü olur; fakat insan otobüsünde iki şoför vardır: Biri ruh, diğeri nefistir. Bu otobüsün yolcuları ise kalp, akıl, his, sır ve vicdan gibi latifelerdir. Direksiyon kimin elindeyse, bu latifeler de onun götürdüğü yere gider.

Direksiyon Kavgası

Ruh ile nefis, insanın içinde daima bir mücadele hâlinedir. Ruh, insanı Allah’a, ibadete, takvaya ve ebedî saadete götürmek ister. Nefis ise hevâya, keyfe, günaha ve geçici zevklere sürüklemek ister. Biri “Ben süreceğim” der, diğeri “Hayır, direksiyon benim” der. Bu kavganın galibi kim olursa, insanın hayat istikameti de ona göre şekillenir.

Nefsi Koltuktan İndirmek

O hâlde yapılacak iş bellidir: Nefsi şoför koltuğundan indirmek, ruhu direksiyon başına geçirmektir. Bunun yolu da nefsi zayıflatmak, ruhu kuvvetlendirmektir. Nefis; günahlardan çekilmekle, haramlardan uzak durmakla, az yemek, az uyumak, az konuşmak ve hevânın isteklerine hemen teslim olmamakla zayıflar. Ruh ise namazla, Kur’an’la, zikirle, dua ile, salih sohbetle ve tefekkürle kuvvet bulur.

Mağlup Nefis, Esir İnsan

İnsan bazen “Ben ibadet etmek istiyorum, ben düzelmek istiyorum, ben Allah’a yönelmek istiyorum” der; fakat nefis direksiyondaysa bu istekler yolda kalır. Çünkü şoför nefis olunca, kalp başka ister, akıl başka söyler, vicdan başka feryat eder; ama otobüs yine günah yoluna sapar. İnsan ister, fakat yürüyemez. Bilir, fakat yapamaz. Pişman olur, fakat tekrar düşer. Çünkü direksiyon hâlâ nefsin elindedir.

İki Yolun Başında İnsan

İnsanın önünde iki yol vardır. Birincisi süslü, düz, rahat ve cazip görünür; fakat sonu çıkmazlara, karanlıklara ve uçurumlara varır. İkincisi biraz meşakkatli, biraz virajlı, biraz sabır ister; fakat sonu selâmettir, huzurdur, rızâ-yı İlâhîdir, cennettir. Nefis, şeytandan aldığı dersle ilk yolun süsüne aldanır. Yolun başındaki çiçeklere bakar, sonundaki uçurumu görmek istemez.

Balın İçindeki Zehir

İşte nefse yapılacak en büyük ders budur: Ona yolun üstündeki süsleri değil, o süslerin arkasındaki çirkinliği göstermek gerekir. Günahın başındaki lezzeti değil, sonundaki

pişmanlığı göstermek gerekir. Bal gibi görünen zevkin içindeki zehri göstermek gerekir. Çünkü nefis, akıbeti görmez; anı görür. Sonu düşünmez; lezzete koşar. O yüzden nefse yolun güzelliğini değil, yolun sonunu göstermek lazımdır.

Ruh Direksiyona Geçerse

Ruh direksiyona geçtiğinde insanın kalbi huzura yönelir, akli hakikati görür, vicdanı rahatlar, hisleri temizlenir. İnsan artık nefsin oyuncağı olmaktan çıkar; Allah'ın kulu olduğunu hatırlar. Günah cazibesini kaybeder, ibadet ağır gelmez, dünya gözünde küçülür, ahiret büyür. Çünkü direksiyon artık hevânın değil, imanın elindedir.

En Büyük Tehlike

Fakat Allah muhafaza, nefis bir kere insan otobüsünün şoför koltuğunu tamamen ele geçirirse, insanı önce küçük tavizlere, sonra büyük günahlara, sonra da uçurumlara sürükler. Başta sadece “biraz keyif” der, sonra “bir defadan bir şey olmaz” der, sonra “artık dönüş yok” dedirtir. İşte en büyük felaket budur: İnsanın kendi içinde taşıdığı nefsin, onu kendi eliyle helake götürmesidir.

Son Söz

Ey insan! Direksiyonda kim var, ona bak. Ruh mu sürüyor, nefis mi? Yolun süsüne mi bakıyorsun, sonuna mı? Çünkü insanın akıbetini çoğu zaman niyeti değil, direksiyonu kime teslim ettiği belirler. Nefsi indir, ruhu bindir. Hevâyı sustur, imanı konuştur. Yoksa nefis seni güldüre güldüre götürür; fakat vardığın yerde ağlatır.